

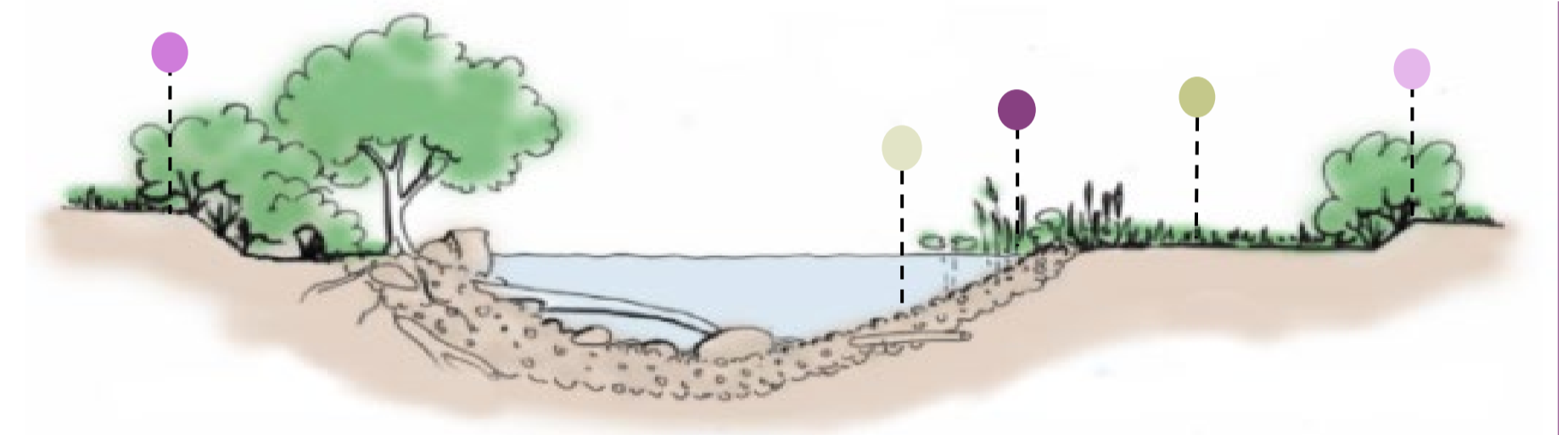
(Eco)logische verbinding?!

Welke kansen bieden ecologische verbindingzones tussen het Azewijnse Broek en omliggende natuurgebieden voor het behalen van de natuurdoelstellingen van Netterden Zand en Grind?

Om bij te dragen aan biodiversiteits- en landschapsherstel is een ecologische verbinding niet noodzakelijk. Arealvergroting is hiervoor belangrijker. Een verbindingzone draagt echter wel bij aan het herstellen van grotendeels verloren coulissenlandschap: **Verbinding verkoopt!** Mits op de juiste manier aangelegd, kunnen zowel plant, dier als mens dus van een ecologische verbindingzone genieten.

1 Sleutelsoorten

zijn leidend in het ontwerp van de verbinding. Vele andere soorten zullen van een dergelijke verbinding **mee profiteren**. Sleutelsoorten voor het Azewijnse Broek zijn dit de Wezel, de Grote Modderkruiper, de Kanaaljuffer, de Sleedoornpage en de Rugstreeppad. Deze zijn, niet onbelangrijk, allemaal recent waargenomen in het gebied. De habitats van deze soorten variëren van nat tot droog, en van warm naar koud. De ideale ecologische verbinding om deze **small 5** te faciliteren loopt dus langs water waarin ondieptes kunnen worden aangebracht. Langs het water moet begroeiing in diverse hoogtes staan.

3 Draagvlak en toewijding

onder potentiële gebiedspartners is een **must om over eigen perceelgrenzen heen te kunnen denken**. Voor steeds meer ondernemers is aandacht voor biodiversiteit aan de orde van de dag. Dit kan door Netterden Zand en Grind worden aangegrepen om partners in het gebied te vinden. Zij kan hierin verschillende rollen aannemen:

- **Partner** in bestaande initiatieven rondom het versterken van biodiversiteit en het landschap in de regio;
- **Aanjager** in het vormen van een collectief waarin gelijkgestemden werken aan landschapsherstel, met als stip op de horizon een ecologische verbinding;
- **Ontzorgder**, wanneer ondernemers worden geacht de impact van hun bedrijfsvoering op het milieu te compenseren in de vorm van aanplant/natuurontwikkeling. Hieruit vloeit budget voort, dat kan worden ingezet om ecologische verbinding te realiseren. Denk in dit geval aan bedrijven uit de Achterhoekse maakindustrie, agrariërs, of exploitanten van windmolen- en zonneparken.

2 Coulissen-landschap

dat voor de Achterhoek zo typisch is, is door grootschalige **ruilverkaveling** grotendeels verloren gegaan. Een ecologische verbinding kan bijdragen aan **herstel van dit coulissenlandschap**, door originele lijnen in het landschap te volgen. De Roode Wetering is zo'n originele lijn. Het herstel van deze lijnen draagt bij aan **grootschalig landschapsherstel**, waarvan ook de toerist en de Achterhoeker van kunnen profiteren. Op die manier is de waarde van ecologische verbinding hoog voor een breder publiek, en **wint kwetsbare flora en fauna terrein** in een gebied waar de druk op de ruimte groot is.

Route naar verbinding

De realisatie van een ecologische verbinding kan een brede bijdrage leveren aan maatschappelijke doelstellingen in de regio zoals het herstellen van het coulissenlandschap en het bevorderen van recreatie en toerisme (randeffecten). Echter vergt een dergelijk project een groot speelveld waarin niet ten alle tijden kan worden gebouwd op de tot nu toe bekende korte lijnen (kosten). Een project van zo een formaat overstijgt letterlijk en figuurlijk de terreinen van Netterden Zand en Grind, en is daardoor niet de meest realistische optie.

Actie	Biodiversiteit	Kosten	Randeffecten
Huidige situatie	0	0	0
Kwaliteit verhogen (intern)	+	-	0
Areal vergroten	++++	---	+
Areal vergroten richting Waalse Water	++++	---	++
Verbinden langs (water)wegen	+++	---	++++

Begin klein, denk groots!

Een pas op de plaats. Wat kan er nu al wel? Het vergroten van het areaal met de bestemming 'natuur' is een goede optie. Hierbij kan worden gekozen tussen areaal op een willekeurige plaats aan de het huidige plangebied, of areaal in de richting van het Waalse water. De tweede optie biedt de mogelijkheid om in een later stadium te schakelen naar het alsnog creëren van een ecologische verbinding. Voor beide opties geldt dat het vinden van de juiste gebiedspartners met vergelijkbare belangen noodzakelijk is. Deze kunnen onder anderen worden gevonden in dorpsverenigingen, het bedrijfsleven, energiecollectieven, en overheden. De belangen van deze partijen zullen voor een deel verschuiven naar compensatie en natuurontwikkeling als gevolg van veranderende wet- en regelgeving op uitstoot van broeikasgassen.

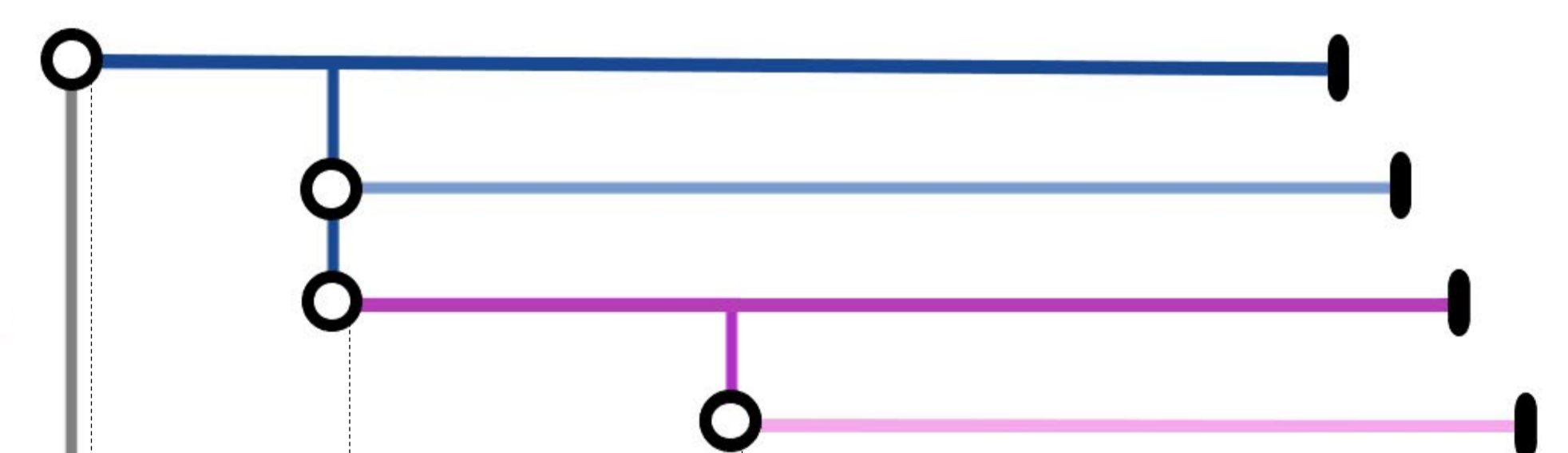
Kwaliteit verhogen (intern)

Areal vergroten

Areal vergroten richting Waalse Water

Verbinden langs (water)wegen

Huidige situatie

Medewerking en toewijding van omwonenden, grondeigenaren en terreinbeheerders. **Wat zijn hun belangen?** Er liggen kansen in het onderzoeken van compensatieregelingen in het kader van CO2 en stikstofuitstoot.

No regret: Voor het verder verhogen van de kwaliteit van de natuur rondom het Azewijnse Broek is 'slechts' intrinsieke motivatie van de beherende instantie nodig. **Hiermee geeft Netterden al een positief signaal af in haar ambitie om biodiversiteit in de regio te versterken.**

Behalve particuliere grondeigenaren en beheerders, is in geval van verbinding langs waterwegen het Waterschap de belangrijkste gebiedspartner. Zij neemt een volgende houding aan in particuliere initiatieven als deze omdat rondom het Azewijnse Broek geen beleidsdoelstellingen voor haar liggen. **Alleen een breed gedragen initiatief door een groot collectief kan het Waterschap ertoe bewegen om deel te nemen in het project.**

netterden